

A Pécsi Ítéltábla a Zalaegerszegi 3.sz. Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Liskai Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű alperes neve** I. rendű, **II.rendű alperes neve** II. rendű, **kk. III.rendű alperes neve** III. rendű, **kk. IV.rendű alperes neve** IV. rendű (valamennyien I.rendű alperes címe szám alatti lakos) és **V.rendű alperes neve** (V.rendű alperes címe) V. rendű alperesek ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása és egyéb iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2011. május 25. napján kelt 4.P.21.988/2010/23. számú ítélete ellen az alperesek által 26. sorszámon előterjesztett fellebbezés és a felperes által Pf.4. sorszámon előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését.

Kötelezi a felperest 450.000 (négy százötvenezer) forint, az I. és V. rendű alpereseket személyenként 27.000-27.000 (huszonhétezer-huszonhétezer) forint, a II. rendű alperest 55.400 (ötvenötezer-négy száz) forint, a III. és IV. rendű alpereseket személyenként 170.300-170.300 (egyszázhetvenezer-háromszáz-egyszázhetvenezer-háromszáz) forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték megfizetésére, az illetékes adóhatóság felhívására az állam javára.

Kötelezi az I. és V. rendű alpereseket személyenként 22.500-22.500 (huszonkettőezer-ötszáz-huszonkettőezer-ötszáz) forint, a II. rendű alperest 200.000 (kettő százezer) forint, a III-IV. rendű alpereseket személyenként 250.000-250.000 (kettő százötvenezer-kettő százötvenezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére 15 napon belül a felperes javára.

Kötelezi az I. és V. rendű alpereseket személyenként 36.000-36.000 (harminchatezer-harminchatezer) forint, a II. rendű alperest 116.000 (egyszáz tizenhatezer) forint, a III. és IV. rendű alpereseket személyenként 356.00-356.000 (háromszázötvenhatezer-háromszázötvenhatezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére, az illetékes adóhatóság felhívására az állam javára.

Kötelezi az I. és V. rendű alpereseket 10.000-10.000 (tízezer-tízezer) forint, a II. rendű alperest 100.000 (egyszázezer) forint, a III. és IV. rendű alpereseket személyenként 125.000-125.000 (egyszázhuszonötezer-egyszázhuszonötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére 15 napon belül a felperes javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes beltagja volt az azóta megszűnt F és Társa Bt.-nek. A Bt. a 2001. április 24. napján kötött építési szerződéssel generálkivitelezési munkát rendelt meg a felperestől, díjfizetési kötelezettségének azonban csak részben tett eleget, a felperesnek járó vállalkozói díjból 24.818.587 forintot nem fizetett meg. A fizetési kötelezettség elmulasztása miatt a felperes pert indított a Bt. és a mögöttesen felelős I. rendű alperes ellen. A Z Bíróság kötelezte a Bt.-t és mögöttesen az I. rendű alperest 24.818.587 forint vállalkozói díj és kamatai, valamint 4.003.629 forint perköltség felperesnek való megfizetésére. Az elsőfokú ítéletet az Ítéltábla 2009. június 17-én kelt másodfokú ítéletével helybenhagyta és további 600.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az I. rendű alperest.

A Bt. felszámolója 2009. október 13-át megelőzően tájékoztatta a felperest arról, hogy a Bt.-től a felperes 995.000 forinthez juthat hozzá, ezt meghaladóan a követelésének kielégítésére a Bt. vagyona nem nyújt fedezetet. A 995.000 forint a Bt. vagyonából megtérült, a felperes ezt meghaladó követelése a Bt.-vel szemben behajthatatlan maradt. A felperes az I. rendű alperessel szemben végrehajtási lap kiállítását kérte. 2010. október 26-án tájékoztatta a végrehajtó a felperest arról, hogy a követelés megtérülésére az I. rendű alperestől sincs esély.

A 2002. szeptember 10-én bejegyzett V. rendű alperes alapítói az I. rendű alperes, házastársa a II. rendű alperes, és gyermekei, a III. és IV. rendű alperesek voltak. Az alapításkor az I. rendű alperes 70%-os, a II., III., IV. rendű alperesek fejenként 10%-os üzletrésszel rendelkeztek. Az alapításkor az I. rendű alperes a 46.000.000 forint törzstőkéhez 32.200.000 forint apporttal járult hozzá.

A tagok 2003. november 15-én módosították az V. r. alperes társasági szerződését. A törzstőkét 6.900.000 forintra szállították le oly módon, hogy az I. rendű alperes törzsbetétjét visszakapta, egyúttal azt ellenérték nélkül törzstőkéen felüli vagyonként a „társaságban hagyta” holtig tartó haszonélvezeti jog kikötése mellett. Ezzel egyidejűleg a II., III., IV. rendű alperesek törzsbetétje fejenként 2.300.000 forintra csökkent. Ugyanezzel a módosítással a II. rendű alperes törzsbetétjéből 1.000.000 forintot eladott az I. rendű alperesnek 1 forintért, majd ezt az 1.000.000 forint törzsbetétet az I. rendű alperes továbbadta a III. és IV. rendű alpereseknek egyenlő

arányban, fejenként 1, összesen 2 forint vételárért. Így az V. rendű alperesnek három tagja maradt, az I. rendű alperes tagsági jogviszonya megszűnt.

A módosítással az I. rendű alperes megvált a tagságától úgy, hogy üzletrészét ellenérték nélkül adta a társaság tulajdonába. A változás folytán a II., III., IV. rendű alperesek üzletrésze az addigi 10%-ról 33,3%-ra nőtt. Az ezt követő 1.000.000 forint megvásárlása, majd annak továbbértékesítése az I. rendű alperes részéről az üzletrészek mértékét már nem befolyásolta.

A felperes módosított kereseti kérelmében kérte, hogy kötelezze a bíróság a II. rendű alperest a Csjt.27.§ (1), és 30.§ (2) és (3) bekezdése alapján az I. rendű alperessel egyetemlegesen 24.818.587 forint, és kamatai, valamint 3.608.629 forint perköltség megfizetésére a felperes javára.

Kérte továbbá, hogy kötelezze a bíróság a II-V. rendű alpereseket annak tűrésére, hogy a felperes az V. rendű alperesben fedezetelvonással megszerzett üzletrészekből a II. rendű alperes üzletrésze 16%-áig, a III-IV. rendű alperesek üzletrésze 34,455-34,455%-áig követelését kielégíthesse a Ptk.203.§ (1) bekezdése alapján.

Az alperesek mindkét kereset elutasítását elévülésre hivatkozással kérték. A II. rendű alperes a Csjt.-re alapított keresettel szemben érdemi védekezésében az I. rendű és a II. rendű alperesek által 1994. november 17-én, a házasságkötésüket megelőzően megkötött vagyoni megállapodásra is hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte a II., III., IV. és V. rendű alpereseket annak tűrésére, hogy a felperes az Ítéletábra Gf.II.20.082/2009. számú ítéletével az I. rendű alperessel szemben megítélt marasztalási összegből 24.818.587 forint és kamata, valamint 3.608.629 forint perköltség megfizetése iránti követelését a II., III., IV. rendű alpereseknek az V. rendű alperesben lévő üzletrészeire vezetett végrehajtás útján kielégíthesse oly módon, hogy a végrehajtás során a felperes a II. rendű alperes üzletrészeinek értékesítéséből befolyt összeg 16%-ára, míg a III. és IV. rendű alperesek üzletrészeinek értékesítéséből befolyt 23,3-23,3%-ára jogosult, és a II., III., IV. rendű alperesek felelőssége a felperessel szemben egyetemleges.

A bíróság a keresetet ezt meghaladóan elutasította. Kötelezte a felperest 450.000 forint, a II., III., IV., V. rendű alpereseket ugyancsak 450.000 forint feljegyzett elsőfokú eljárási illeték megfizetésére az állam javára azzal, hogy egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

A II. rendű alperessel szemben a Csjt.-re alapított keresettel kapcsolatban megállapította, hogy a követelés elévült.

A II., III., IV., V. rendű alperesekkel szemben a Ptk.203.§-ára alapított kereseti kérelmet megalapozottnak találta, és e kereseti kérelem tekintetében alaptalannak találta az alperesek elévülési kifogását. Kifejtette, hogy a kereset alapja ebben a tekintetben nem a Bt.-vel, mint főkötelezettel szemben fennálló követelés, hanem az

I-IV. rendű alperesek által megvalósított fedezetelvonás. Téves ezért az alpereseknek az a perben kifejtett védekezése, hogy a II-IV. rendű alperesek a Bt. mögöttes felelősei lennének, ők ugyanis nem a Bt. tartozásának mögöttes felelősei, hanem a fedezetelvonó társasági szerződésmódosítással vagyoni előnyhöz jutó személyek. Kifejtette, hogy a keresetet a felperes velük szemben addig nem érvényesíthette, amíg be nem bizonyosodott, hogy az I. rendű alperestől a követelés nem behajtható. II-IV. rendű alperesek nem az I. rendű alperessel felelnek egy sorban, hanem az I. rendű alperes tekintetében megállapított behajthatatlanság eredményeként kell tűniük, hogy a felperes az elvont fedezetből az I. rendű alperessel szembeni követelését kielégíthesse. Megállapította azt is, hogy a Ptk.203.§ (1) bekezdésében írt feltételek adott esetben megvalósultak. Az I. rendű alperes a kft.-ben lévő 70%-os üzletrésztől úgy vált meg, hogy azért ellenszolgáltatást nem kapott, és a II. rendű alperes házastárs, illetőleg a III-IV. rendű alperes gyermekek tudtak, illetve tudniuk kellett arról, hogy a felperes pert indított a Bt. és a mögöttesen felelős I. rendű alperes ellen a követelése kielégítése érdekében.

Azt is megállapította, hogy a társasági szerződésmódosítás több jogügyletből állt. Az első jogügyletből eredően az I. rendű alperes tagsági jogviszonya megszűnt, törzsbetétjét ugyan visszakapta, ám ezzel egyidejűleg ellenszolgáltatás nélkül a társaság vagyonába adta, majd a második jogügylettel a II. rendű alperes előbb 1.000.000 forint törzsbetétet adott az I. rendű alperesnek 1 forintért, majd ezt az I. rendű alperes továbbadta a III-IV. rendű alpereseknek összesen 2 forintért. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a fedezetelvonás már az első jogügylettel bekövetkezett. Az I. rendű alperes tagsági jogviszonya megszűnésével a II-IV. rendű alperesek üzletrésze 33,3%-osra nőtt a fedezetelvonás eredményeként, így ingyenesen 23,3% mértékű üzletrészhez jutottak. A második jogügylet valós szerződéskötési szándékot, jogügyleti akaratot nem tartalmazott. A felperes módosított kereseti kérelmének keretei között kötelezte tűrésre a II-IV. rendű alpereseket.

A perköltségviselés körében az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes két keresetet érvényesített. A pertárgy értéke mindkét kereset terén megegyezett. A Csjt.-re alapított kereset megalapozatlan volt, a tűrésre kötelezés iránti viszont túlnyomó részben alapos, ezért a pernyertesség arányában nem volt lényeges eltérés, amely miatt az állam által előlegezett 900.000 forint illeték fele-fele arányú viselésére kötelezte a peres feleket, és úgy rendelkezett, hogy egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérték az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontjukra hivatkozással, amely szerint az I-V. rendű alperesek valamennyien mögöttes járulékos felelősei a főkötelezettnek, azaz a felszámolás folytán megszűnt betéti társaságnak. Az I. rendű alperes nem főkötelezettje, hanem mögöttes felelőse a felperes követelésének, ezért a vele szembeni behajthatatlanságnak a vele egy sorban, de

más jogi alapon álló felelősök vonatkozásában nincs jelentősége, amelyre tekintettel a követelés a Ptk.203.§-a alapján érvényesített igény tekintetében is elévült az alperesekkel szemben. Hivatkoztak arra is, hogy eljárási szabálysértéssel marasztalta az elsőfokú bíróság az V. rendű alperest perköltségben, mert a felperes keresetpontosítása az V. rendű alperesre nem terjedt már ki.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperesek fellebbezésével érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását és az alpereseknek egyetemleges teljes perköltségviselésben való marasztalását kérte.

A fellebbezés alaptalan, a csatlakozó fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos:

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes jogi következtetés levonásával hozta meg érdemi döntését is, ezért a per főtárgya tekintetében a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezésével összefüggésben a másodfokú eljárásban a bíróságnak kizárólag abban a kérdésben kellett döntenie, hogy elévült-e a felperes keresete a szerződés hatálytalanságára alapított igény tekintetében.

A II-IV. rendű alperesek álláspontja alapvetően téves abban a körben, hogy magukat a felszámolás folytán megszűnt F és Társa Betéti Társaság tartozása mögöttes felelősének tekintik a Ptk.203.§-a alapján. A II-IV. rendű alperesek a betéti társaság tartozásáért semmilyen módon nem felelősek mögöttesen, e körben nem is marasztalta az alpereseket a bíróság mögöttes felelősként a tartozás megfizetésére. A betéti társaság tartozásáért kizárólag az I. rendű alperes beltag tartozik mögöttes felelősséggel a Ítéltábla 2009. június 17-én kelt ítélete alapján. Az I. rendű alperessel szemben ettől az időponttól számított 5 éven belül lehetett végrehajtási eljárás keretében a követelést érvényesíteni és a követelés érvényesíthetőségére nem volt kihatással, hogy a betéti társaság időközben megszűnt.

A II., III., IV. rendű alperesek a felperesnek nem tartoznak, ugyanakkor a Ptk.203.§ (1) bekezdése alapján tűrni kötelesek, hogy a felperes az I. rendű alperessel szemben fennálló követelését abból a vagyomból elégítse ki, amelyet ők az I. rendű alperestől ellenérték nélkül szereztek az V. rendű alperes társasági szerződésének 2005. november 15-ei módosításával abban az esetben, ha az I. rendű alperesnek egyéb, a követelés fedezetét biztosító vagyona nincs. A perben megállapítható volt, hogy felperest az I. rendű alperessel szemben megillető követelés a fedezetelvonó társasági szerződésmódosítás megkötésének időpontjában már létezett. A Kft javára ellenérték nélkül átadott I. rendű alperesi üzletrész - amely a II., III., IV. rendű alperesek üzletrészének %-os arányát ellenérték nélkül növelte - a felperes követelésének kielégítésére szolgálhatott volna. A felperes által az Ítéltábla jogerős ítélete alapján megindított végrehajtási

eljárásban 2010. október 26-án értesült a felperes arról, hogy a követelése az I. rendű alperestől vagyon hiányában behajthatatlan, így a szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt a II., III., IV. rendű alperesekkel szemben csak ezt követően léphetett fel. A Ptk.326.§ (2) bekezdése szerinti egy éves határidő a szerződés hatálytalanságának megállapítása és tűrésre kötelezés iránti kereseti kérelem tekintetében tehát ekkor kezdődött meg, ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg ítélete indokolásában.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen az V. rendű alperes tekintetében sem, ugyanis a felperes 18. sorszámú keresetpontosítása a II., III., IV. rendű alperesek tűrésre kötelezésének mértéke tekintetében pontosította a keresetet, nem tartalmazott azonban elállásra vonatkozó nyilatkozatot az eredetileg V. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset vonatkozásában.

Tévesnek találta ugyanakkor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségviselésre vonatkozó rendelkezését, ezért azt az alábbiakra tekintettel a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint változtatta meg:

A II. rendű alperes a Csjt.-re alapított kereset tekintetében 100%-ban pernyertes lett, erre tekintettel a II. rendű alperest a felperessel szemben a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján elsőfokú perköltség illette volna meg, a felperes perköltségben való marasztalása iránt azonban a II. rendű alperes nem fellebbezett.

A felperes az I-V. rendű alperesekkel szemben a Ptk.203.§-ára alapított igény körében pernyertes lett, mégpedig az I. és V. rendű alperes tekintetében a meg nem határozható pertárgyérték után, míg a II., III. és IV. rendű alperesek tekintetében a behajthatatlan tartozás vonatkozásában tűrésre kötelezésük százalékos mértékének megfelelően.

A fentiekre tekintettel a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes a II. rendű alperessel szemben pénzfizetésre kötelezés iránt előterjesztett kereseti kérelem alaptalanságára tekintettel a le nem rótt elsőfokú eljárási illeték fele összegének viselésére, és a szerződés hatálytalanságának megállapítása folytán alapos tűrésre kötelezés iránti keresetre tekintettel ugyancsak a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesek a le nem rótt további eljárási illeték viselésére, a Pp.82.§ (2) bekezdése szerint érdekeltségük arányában.

Az alperesek sikertelen fellebbezése folytán a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelesek a 82.§ (2) bekezdése szerint érdekeltiségi arányuknak megfelelően a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére, valamint a fellebbezés alaptalanságára és a csatlakozó fellebbezés alaposságára tekintettel a másodfokú eljárásban pernyertes felperes másodfokú perköltségének viselésére, amely a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú

bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§(2) (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg.

Pécs, 2012. június 28.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró